

Suvestinė redakcija nuo 1998-12-11 iki 1998-12-29

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [64-1500](#); Žin. 1997, Nr. [87-0](#), i. k. 0971010ISTAVIII-270

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ BANKROTO ĮSTATYMAS

1997 m. birželio 17 d. Nr. VIII-270
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROJI DALIS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja įmonių bankroto procedūras.
2. Įstatymas taikomas visoms įmonėms, viešosioms įstaigoms, bankams ir kredito unijoms (toliau – įmonės), kurios įregistruotos Lietuvoje Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Bankų, kredito unijų, draudimo įmonių, žemės ūkio įmonių, vertybinių popierių apyvartos tarpininkų, investicinių bendrovių ir kitų įmonių bei įstaigų bankroto procedūrų vykdymo ypatumus gali nustatyti kiti šių įmonių ir įstaigų veiklą reglamentuojantys įstatymai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Bankrotas** – nemokios įmonės būseną.
2. **Bankroto procedūra** – teisminis arba neteisminis įmonių bankroto procesas.
3. **Bankroto byla** – teismo nagrinėjama civilinė byla dėl ginčų, kylančių iš bankroto teisinių santykių.
4. **Bankrutuojanti įmonė** – įmonė, kuriai iškelta bankroto byla arba kuriai taikoma neteisminė bankroto procedūrų nagrinėjimo tvarka.
5. **Bankrutavusi įmonė** – teismo sprendimu (neteismo proceso atveju – kreditorių susirinkimo nutarimu) pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto įmonė.
6. **Bankrutuojančios įmonės turto valdymas** – administratoriaus veikla organizuojant bankrutuojančios įmonės turto išsaugojimą, turto iš skolininkų išieškojimą, turto pardavimą, kreditorių reikalavimų tenkinimą, likusio turto perdavimą.
7. **Įkeitimu užtikrinti kreditorių reikalavimai** – pagal įkeitimo sutartį arba surašytą hipotekos lakštą kreditoriaus (įkaito turėtojo) įgyta teisė, jeigu įmonė neįvykdė įkeitimu užtikrintos prievolės, reikalauti, kad įkeistas turtas būtų parduotas šio įstatymo nustatyta tvarka ir iš gautų lėšų būtų patenkinti jo reikalavimai.
8. **Įmonės nemokumas** – įmonės būseną, kai jos finansiniai įsipareigojimai lygūs jos turtui arba jį viršija.
9. **Savininkas** – asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso neturinti juridinio asmens teisių įmonė ar jos dalis.
10. **Taikos sutartis** – kreditorių ir įmonės susitarimas tęsti įmonės veiklą, kai įmonė prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka finansinius reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti.
11. **Tyčinis bankrotas** – privedimas įmonės prie bankroto tyčia, jei tuo padaroma turtinė žala kreditoriui, akcininkui ar kitam asmeniui.
12. **Įmonės sanavimas** – komplekso priemonių (ūkinės veiklos rūšies pakeitimas, techninės ir ekonominės priemonės, turto pardavimas, gamybos ar darbo organizavimo pakeitimai, kitos priemonės) įmonės mokumui atkurti įgyvendinimas.

3 straipsnis. Įmonės kreditoriai

Įmonės kreditoriai (toliau – kreditoriai) – tai turintys teisę reikalauti iš įmonės įvykdyti prievolės ir įsipareigojimus fiziniai ir juridiniai asmenys, tarp jų:

1) privalomųjų mokesčių, privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų nemokėjimo atveju – valstybės institucija, įpareigota juos surinkti;

2) darbo užmokesčio ir dėl darbo santykių atsiradusios žalos neatlyginimo atveju – įmonės darbuotojai (jų įpėdiniai);

3) gautų valstybės vardu užsienio paskolų ir paskolų, gautų su valstybės ar Vyriausybės garantija, negrąžinimo atveju – Finansų ministerija;

4) finansinės paramos negrąžinimo atveju – Fondas bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942

5) finansinės paramos negrąžinimo atveju – Fondas fizinių asmenų reikalavimams apmokėti už bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių supirktą perdirbti žemės ūkio produkciją.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942

ANTRASIS SKIRSNIS PAREIŠKIMAI DĖL BANKROTO BYLOS IŠKĖLIMO

4 straipsnis. Pareiškimo teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo pagrindai

Šio įstatymo 5 straipsnyje išvardyti asmenys gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, jeigu:

1) įmonė yra nemoki;

2) įmonė negali mokėti darbo užmokesčio bei tenkinti darbuotojų kitų kylančių iš darbo santykių finansinių reikalavimų;

3) įmonė negali užmokėti už gautas prekes, atliktus darbus (paslaugas), grąžinti kreditų ir vykdyti kitų sandoriais priimtų finansinių įsipareigojimų;

4) įmonė negali vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytų privalomųjų mokėjimų ir (arba) mokėti priteistų sumų;

5) įmonė paslėpė, iššvaistė, dovanojo ar sunaikino savo turtą arba įvykdė kitus veiksmus, dėl kurių yra pagrindo manyti, kad iš likusio turto nebus įvykdyti įmonės finansiniai įsipareigojimai;

6) įmonė pranešė raštu kreditoriams arba teismui (teismo antstoliui), kad negali arba neketina vykdyti finansinių įsipareigojimų, išskyrus atvejį, numatytą šio įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje;

7) įmonė taptų nemoki įvykdžius teismo sprendimus arba (ir) sumokėjus ne ginčo tvarka išieškomas sumas;

8) teismo antstolis negali įvykdyti teismų ir kitų institucijų sprendimų.

5 straipsnis. Pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei

1. Pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei pateikti turi teisę:

1) kreditorius (kreditoriai);

2) savininkas (savininkai);

3) įmonės administracijos vadovas;

4) valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas;

5) įmonės likvidatorius;

6) akcininkai, pajininkai;

- 7) Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
- 8) Žemės ir miškų ūkio ministerija, apskrities viršininkas, žemės ūkio produkcijos gamintojų visuomeninės organizacijos (žemės ūkio produkciją superkančioms ir ją perdirbančioms įmonėms).
2. Pareiškimai vietovės, kurioje yra įmonės buveinė, apygardos teismui pateikiami raštu Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.
3. Prie pareiškimo pridedami dokumentai, įrodantys pareiškimo pagrįstumą.

6 straipsnis. Kreditoriaus (kreditorių) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Jeigu įmonė nevykdo šio įstatymo 4 straipsnio 2, 3 ar 4 punktuose nurodytų įsipareigojimų, kreditorius (kreditoriai) pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo gali pateikti ne anksčiau kaip praėjus vienam mėnesiui po termino, nustatyto įstatymų, kitų teisės aktų, taip pat kreditorių ir įmonės sutartyse, kada turėjo būti įvykdytas įmonės įsipareigojimas, arba praėjus tokiam pat terminui po kreditoriaus (kreditorių) reikalavimo įvykdyti finansinius įsipareigojimus, jeigu sutartyse terminas nebuvo nustatytas.
2. Kreditorius (kreditoriai) apie savo ketinimus kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo, esant šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms sąlygoms, turi pranešti įmonės vadovui raštu. Pranešime nurodomi įmonės neįvykdyti įsipareigojimai ir įspėjama, kad jų neįvykdžius per šiame pranešime nurodytą laikotarpį, kreditorius (kreditoriai) kreipsis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei. Įsipareigojimams įvykdyti kreditoriai nustato ne trumpesnę kaip 15 dienų laikotarpį. Pranešimo kopija turi būti pridėta prie pareiškimo teismui.
3. Pareiškimo teismui ir pateikiamų prie pareiškimo priedų nuorašus kreditorius (kreditoriai) privalo pateikti įmonei.
4. Pareiškimo teismui galima atsisakyti iki bylos iškėlimo teisme.

7 straipsnis. Įmonės, turinčios juridinio asmens teises, administracijos vadovo pranešimas apie įmonės nemokumą ir pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Įmonei, turinčiai juridinio asmens teises, tapus nemokia, jos administracijos vadovas privalo per 10 dienų nuo finansinės atskaitomybės už paskutinį ataskaitinį laikotarpį pateikimo mokesčių administratoriui dienos pateikti informaciją apie įmonės būklę Vyriausybės įgaliotai institucijai paskelbti „Valstybės žiniuose“, raštu pranešti apie tai valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjui, informuoti valdybą (jei įmonėje yra sudaryta valdyba). Valdyba (jei ji nesudaryta, – administracijos vadovas) ne vėliau kaip per 40 dienų privalo sušaukti įmonės valdymo organą, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti ar likviduoti.
2. Administracijos vadovas, gavęs įmonės valdymo organo, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti ar likviduoti, įgaliojimą (valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo leidimą), per 5 dienas, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo finansinės atskaitomybės už paskutinį ataskaitinį laikotarpį pateikimo mokesčių administratoriui dienos, turi kreiptis į teismą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo. Jeigu įmonės, kuri tapo nemoki, valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti ar likviduoti (valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas), nesuteikia tokio įgaliojimo, administracijos vadovas privalo per 5 dienas nuo susirinkimo dienos pateikti teismui pareiškimą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo.
3. Pareiškime teismui nurodomos priežastys, dėl kurių įmonė kreipiasi dėl bankroto bylos iškėlimo. Prie pareiškimo pridedamas įmonės kreditorių ir skolininkų sąrašas, nurodomos jų skolų sumos ir prievolių vykdymo terminai, taip pat finansinė atskaitomybė už paskutiniuosius metus ir paskutinį ataskaitinį laikotarpį iki pareiškimo padavimo dienos, duomenys apie įkeistą turtą ir kiti įsipareigojimai. Teismui gali būti pateikiama ir kitų dokumentų, kurie gali būti svarbūs bankroto bylai.

8 straipsnis. Įmonės likvidatoriaus pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

Jeigu įmonės nemokumas išaiškėja tuo metu, kai ji likviduojama įmonių veiklą reglamentuojančių kitų įstatymų nustatyta tvarka, įmonės likvidatorius privalo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo įmonės nemokumo nustatymo dienos pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo įmonei.

9 straipsnis. Akcininkų (pajininkų) pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

Akcininkai (pajininkai) turi teisę pateikti pareiškimą teismui dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo, jeigu:

1) valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti ar likviduoti (valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas), nepriėmė nutarimo įgalioti administracijos vadovą kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškėlimo;

2) šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais nebuvo sušauktas valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti ar likviduoti, arba klausimas dėl įmonės bankroto nebuvo įtrauktas į susirinkimo darbotvarkę;

3) administracijos vadovas šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytais terminais nesikreipė į teismą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo.

10 straipsnis. Įmonės savininko (savininkų), valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

Įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, savininkas (savininkai), valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas gali pateikti pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo, jeigu įmonė yra nemoki ir į teismą nesikreipia kreditoriai arba administracijos vadovas šio įstatymo nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos privalo pateikti pareiškimą teismui dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo tais atvejais, kai įmonės darbuotojas (darbuotojai) praneša inspekcijai, kad įmonė neišmokėjo darbo užmokesčio už du mėnesius ir (arba) tikrinimo metu nustatyta, kad įmonė yra nemoki.

2. Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateikia pareiškimą teismui dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo per mėnesį nuo darbuotojų pranešimo gavimo ar įmonės patikrinimo akto surašymo dienos.

12 straipsnis. Žemės ir miškų ūkio ministerijos, apskrities viršininko, žemės ūkio produkcijos gamintojų visuomeninių organizacijų pareiškimas teismui dėl bankroto bylos iškėlimo

1. Žemės ir miškų ūkio ministerija ar apskrities viršininkas privalo pateikti pareiškimą teismui dėl žemės ūkio produkciją perdirbančios įmonės bankroto bylos iškėlimo tais atvejais, kai į teismą nesikreipia kreditoriai arba administracijos vadovas šio įstatymo nustatyta tvarka ir:

1) įmonė yra nemoki;

2) žemės ūkio produkcijos tiekėjas praneša, kad įmonė nemoka už pateiktą žemės ūkio produkciją šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais.

2. Žemės ir miškų ūkio ministerija ar apskrities viršininkas pateikia pareiškimą teismui dėl žemės ūkio produkciją perdirbančios įmonės bankroto bylos iškėlimo per du mėnesius nuo paskelbimo apie įmonės nemokumą arba per mėnesį nuo žemės ūkio produkcijos tiekėjo pranešimo gavimo.

3. Žemės ūkio produkcijos gamintojų visuomeninės organizacijos gali pateikti pareiškimą teismui dėl žemės ūkio produkciją perdirbančios įmonės bankroto bylos iškėlimo tais atvejais, kai žemės ūkio produkcijos tiekėjas praneša, kad įmonė nemoka už pateiktą žemės ūkio produkciją šio

įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais, ir į teismą nesikreipia kreditoriai arba administracijos vadovas šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Jei bankroto byla žemės ūkio produkciją perdirbančiai įmonei neiškeliamą arba negali būti iškelta, šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys turi teisę Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl nesumokėtų už pateiktą žemės ūkio produkciją sumų išieškojimo.

TREČIASIS SKIRSNIS BANKROTO BYLŲ TEISMINIS NAGRINĖJIMAS

13 straipsnis. Pasirengimas bankroto bylos teisminiam nagrinėjimui

1. Teismas, gavęs pareiškimą iškelti bankroto bylą, gali:

1) įpareigoti savininką (savininkus), valdybos narius, administracijos vadovą, vyriausiąjį finansininką (buhalterį), likvidatorių pateikti teismui visus bankroto bylai nagrinėti reikalingus dokumentus;

2) kviesti į teismą, reikalauti raštiškų paaiškinimų, susijusių su bankroto bylos iškėlimo klausimais, iš savininko (savininkų), buvusių valdybos narių, administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko (buhalterio) ir kitų atsakingų darbuotojų, neatsižvelgiant į tai, kokių pagrindų buvo nutrauktos su jais darbo sutartys, jeigu jie buvo atleisti iš darbo per 12 mėnesių iki pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo teismui dienos. Šių asmenų atvykimas į teismą būtinas, jiems taikomos Civilinio proceso kodekse liudytojams nustatytos garantijos;

3) skirti įmonei auditą;

4) skirti ekspertizę įmonės nekilnojamojo ir (arba) kito turto rinkos vertei nustatyti;

5) reikalauti iš įmonės administracijos vadovo pateikti teismui duomenis apie įmonės ūkinę finansinę būklę;

6) reikalauti duomenų ir paaiškinimų apie įmonės finansinę būklę iš įmonę aptarnaujančios kredito įstaigos ir teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos;

7) taikyti ieškinio užtikrinimo priemones Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

8) išaiškinti kitas aplinkybes, kurios turi reikšmės bylos nagrinėjimui.

2. Teismas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo pareiškimo gavimo dienos priima nutartį iškelti bankroto bylą ar atsisakyti ją iškelti.

3. Bankroto byla iškeliamą, jeigu teismas turi pagrindo teigti, kad įmonė yra nemoki.

14 straipsnis. Bankroto bylos iškėlimas teisme

1. Bankroto bylos iškeliamos ir nagrinėjamos Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis.

2. Bankroto bylą iškelia vietovės, kurioje yra įmonės buveinė, apygardos teismas.

3. Teismas atsisako kelti bankroto bylą, jeigu:

1) įmonės turto pakanka finansiniams įsipareigojimams įvykdyti;

2) kreditorių reikalavimų vykdymas yra užtikrintas įkeitimu ir gali būti sprendžiamas bendra turtinių ginčų nagrinėjimo tvarka, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 7 punkte nustatytus atvejus;

3) įmonė iki teismo nutarties priėmimo patenkina kreditorių finansinius reikalavimus.

4. Priėmęs nutartį iškelti bankroto bylą, teismas privalo:

1) paskirti įmonės administratorių;

2) pranešti raštu apie iškeltą bylą: įmonei, kreditoriams, įmonės skolininkams, visiems asmenims, išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojantiems ar valdantiems įmonės turtą, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra užsienio paskolos, kuriai suteikta valstybės garantija, gavėja, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, kredito įstaigoms bei draudimo įmonėms, aptarnaujančioms šią įmonę,

valstybės, savivaldybės bankrutuojančios įmonės steigėjui ar jai atstovaujančiai institucijai, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu bankroto byla iškelta akcinei bendrovei;

3) pranešti kitiems teismams, nagrinėjantiems bylas, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir kylantys iš darbo santykių, apie bankroto bylos iškėlimą ir perimti šių bylų nagrinėjimą. Pranešti tardymo organams ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose pareikšti bankrutuojančios įmonės kreditorių civiliniai ieškiniai, ir perimti nagrinėti visus su šiais ieškiniiais susijusius dokumentus. Pranešti tardymo organams ar teismams, jeigu baudžiamosiose bylose areštuotas bankrutuojančios įmonės turtas, ir perimti turto arešto dokumentus;

4) nustatyti terminus, iki kada kreditoriai turi teisę pareikšti savo finansinius reikalavimus.

5. Teismas, priėmęs nutartį iškelti bankroto bylą, šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatytus veiksmus gali pavesti atlikti įmonės administratoriui.

6. Teismui iškėlus bankroto bylą:

1) įmonės valdymo organai perduoda administratoriui įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą įmonės bankroto bylos iškėlimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus;

2) įmonės valdymo organai netenka savo įgaliojimų, o įmonės administratorius, įspėjęs raštu prieš 7 kalendorines dienas, atleidžia iš pareigų įmonės valdybos narius ir administracijos vadovą. Šiems asmenims nemokama išeitinė pašalpa ir kompensacija, išskyrus piniginę kompensaciją už nepanaudotas atostogas. Įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, savininkas, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas, įmonės valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti arba likviduoti, gali priimti nutarimus šio įstatymo 32, 35, 38 straipsniuose nustatytais atvejais ir tvarka;

3) draudžiama vykdyti visas finansines prievoles, neįvykdytas iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitant palūkanų, baudų ir mokesčių mokėjimą, išieškoti skolas iš šios įmonės teismine ar ne ginčo tvarka. Nutraukiamas delspinigių už visas įmonės prievoles, tarp jų už išmokų, susijusių su darbo santykiais, pavėluotą mokėjimą, skaičiavimas;

4) įmonė turi teisę verstis ūkine veikla ir gauti pajamų iš ūkinės veiklos bei daryti išlaidų, susijusių su ūkine veikla. Jeigu dėl įmonės ūkinės veiklos atsiranda mokesčių įstatymuose numatytų apmokestinamų objektų, įmonė mokesčius moka vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais;

5) teismas nustato įmonės ūkinės veiklos ir disponavimo įmonės turtu, kurį be teismo leidimo draudžiama parduoti, išnuomoti, įkeisti, laiduoti, garantuoti juo kitų subjektų prievolių įvykdymą ar kitaip jį perleisti (perduoti), apribojimus;

6) įmonė įgyja bankrutuojančios įmonės statusą.

7. Nutraukus įmonės bankroto bylą, visi mokesčiai ir mokėjimai, taip pat delspinigiai skaičiuojami nuo teismo nutarties nutraukti šią bylą įsiteisėjimo dienos.

8. Dėl teismo nutarties iškelti bankroto bylą gali būti duodamas atskirasis skundas. Skundo padavimas bankroto bylos nesustabdo.

15 straipsnis. Įmonės administratorius

1. Įmonės administratorius (toliau – administratorius) – tai teismo paskirtas fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisę teikti bankroto administravimo paslaugas, įmonės valdytojas, teismo sprendimų ir nutarčių ir (ar) kreditorių susirinkimo nutarimų vykdytojas nuo nutarties iškelti bankroto bylą iki sprendimo šioje byloje, ją išnagrinėjus, įsiteisėjimo arba iki nutarties nutraukti bankroto bylą įsiteisėjimo.

2. Administratoriaus kandidatūrą teismui pasiūlo asmuo, pateikęs pareiškimą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo. Pasiūlyti administratoriaus kandidatūrą turi teisę ir kiti šio įstatymo 5 straipsnyje išvardyti asmenys. Teismas turi teisę administratoriumi paskirti ir kitą asmenį, atitinkantį šio straipsnio reikalavimus.

3. Kreditorių susirinkimas įgalioja kreditorių susirinkimo pirmininką įmonės vardu sudaryti su administratoriumi pavedimo sutartį.

4. Administratorius:

- 1) pateikia dokumentus ir duomenis apie bankrutuojančią įmonę Įmonių rejestro tvarkytojui;
- 2) perduoda Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie bankrutuojančią įmonę ir duomenis paskelbti „Valstybės žiniuose“;
- 3) šio įstatymo nustatyta tvarka valdo, naudoja bankrutuojančios įmonės turtą ir juo, taip pat bankuose esančiomis šios įmonės lėšomis disponuoja;
- 4) užtikrina bankrutuojančios įmonės turto apsaugą;
- 5) atidaro atskirą sąskaitą banke kaupti lėšoms bankroto procedūrų vykdymo metu ir atsiskaityti su kreditoriais šio įstatymo nustatyta tvarka;
- 6) vadovauja bankrutuojančios įmonės ūkinei veiklai, įgyvendina sanavimo projektą;
- 7) patikrina bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus per laikotarpį, ne mažesnę kaip 12 mėnesių iki bankroto bylos iškėlimo, ir pareiškia ieškinius teisme, nagrinėjančiame įmonės bankroto bylą, dėl šių sandorių, taip pat ir dėl nesąžiningo finansinių įsipareigojimų tenkinimo pripažinimo negaliojančiais;
- 8) atstovauja arba įgalioja kitą asmenį atstovauti bankrutuojančiai įmonei teisme, kreditorių susirinkime ir sandoriuose, kai bankrutuojanti įmonė tęsia ūkinę veiklą;
- 9) pagal įmonės turimus dokumentus ir kreditorių pareikštus reikalavimus sudaro visų žinomų įmonės kreditorių bei jų reikalavimų sąrašą ir pateikia jį teismui tvirtinti, kreditorių susirinkime ir teisme ginčija nepagrįstus kreditorių reikalavimus;
- 10) priima ir atleidžia darbuotojus Darbo sutarties įstatymo nustatyta tvarka;
- 11) Darbo sutarties įstatymo 241 straipsnyje nustatyta tvarka įformina prastovas;
- 12) teikia teismui tvirtinti pagal pareigybes skaičių darbuotojų, su kuriais gali būti nutraukta darbo sutartis Darbo sutarties įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu;
- 13) sprendžia dėl bankrutuojančios įmonės sudarytų sandorių, kurių įvykdymo terminas dar nepasibaigė, tolesnio vykdymo ar nutraukimo įstatymuose ir sutartyse nustatytais pagrindais;
- 14) gina visų kreditorių, taip pat bankrutuojančios įmonės teises ir interesus ir vykdo bei organizuoja visus bankroto bylos nagrinėjimo būtinus darbus;
- 15) teikia informaciją Vyriausybės įgaliotai institucijai ir Statistikos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (pagal jo nustatytas ataskaitų formas), teismui, kreditoriams, įmonės savininkui (savininkams), akcininkams;
- 16) dalyvauja likviduojant įmonę;
- 17) organizuoja ir kontroliuoja pajamų, gautų valdant, naudojant bankrutuojančios įmonės turtą ir juo disponuojant, taip pat sąnaudų apskaitą;
- 18) tenkina šio įstatymo nustatyta tvarka patvirtintus kreditorių reikalavimus;
- 19) šaukia kreditorių susirinkimus;
- 20) įstatymų ir (ar) steigimo dokumentų nustatyta tvarka informuoja įmonės savininką, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėją, įmonės valdymo organą, kuris turi teisę priimti nutarimą reorganizuoti įmonę ar ją likviduoti, kai būtini jų nutarimai šio įstatymo 32, 35 ir 38 straipsniuose nustatytais atvejais;
- 21) vykdo kitus teismo ir (ar) kreditorių susirinkimo, kreditorių susirinkimo pirmininko bei kreditorių komiteto nutarimus.

5. Administratoriumi negali būti paskirtas įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, kreditorius (su kreditoriumi darbo santykiais susijęs asmuo ar jo valdymo organų narys), asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar kitus teisės aktus neturi teisės būti administracijos vadovu, įmonės savininkas, jos tarybos, valdybos narys arba asmuo iš netekusios įgaliojimų dėl bankroto bylos iškėlimo įmonės administracijos akcininkas, nuosavybės teise turintis daugiau kaip 10 procentų bankrutuojančios įmonės akcijų. Šie reikalavimai taikomi ir asmenims, kurie dirbo bankrutuojančioje įmonėje ir buvo atleisti iš tokių pareigų per paskutiniuosius 12 mėnesių iki bankroto bylos iškėlimo.

6. Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka administratorius privalo atlyginti visus nuostolius, kurie atsirado dėl jo kaltės.

7. Fizinis asmuo vienu metu gali būti paskirtas tik vienos įmonės administratoriumi.
8. Nutartį dėl administratoriaus laikino pavadavimo jo atostogų ar laikino nedarbingumo atveju priima teismas kreditorių susirinkimo teikimu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BANKROTO PROCEDŪRŲ NETEISMINIS NAGRINĖJIMAS

16 straipsnis. Neteisminis bankroto procedūrų vykdymas

1. Bankroto procedūros gali būti vykdomos neteismine tvarka, jeigu nėra teismuose iškeltų bylų, kuriose šiai įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų reikalavimai, kylantys iš darbo santykių.
2. Įmonės savininkas (savininkai) arba administracijos vadovas, gavęs valdymo organo, turinčio teisę priimti nutarimą reorganizuoti ar likviduoti įmonę, įgaliojimą, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo leidimą, praneša raštu kiekvienam kreditoriui apie tai, kad įmonė yra nemoki, kartu su įmonės siūlymu bankroto procedūras vykdyti neteismine tvarka, nurodydamas kreditorių susirinkimo datą ir vietą. Kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 20 dienų po pranešimo apie pasiūlymą įmonei taikyti bankroto procedūras išsiuntimo dienos.
3. Nutarimą dėl bankroto procedūros neteisminio nagrinėjimo gali priimti kreditorių susirinkimas, jeigu šiam nutarimui atviru balsavimu pritarė kreditoriai, kurių reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 4/5 visų įmonės turimų finansinių įsipareigojimų, įskaitant ir tuos, kurių mokėjimo terminai nepasibaigę, sumos, esančios nutarimo priėmimo dieną.

17 straipsnis. Bankroto procedūrų neteisminio nagrinėjimo tvarka

1. Neteismine tvarka bankroto procedūros nagrinėjamos vadovaujantis šio įstatymo nustatyta tvarka. Teismo kompetencijai skirtus klausimus svarsto ir nutarimus priima kreditorių susirinkimas.
2. Bankroto procedūrų neteisminio nagrinėjimo trukmę ir atsiskaitymo su kreditoriais terminus tvirtina kreditorių susirinkimas.
3. Administratorių, vadovaudamasis šio įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, skiria kreditorių susirinkimas.
4. Kreditorių susirinkimo nutarimų vykdymo ir kreditorių reikalavimų patenkinimo tvarka nustatoma pagal šio įstatymo nustatytą teisminę bankroto bylų nagrinėjimo tvarką ir sąlygas.
5. Bankroto procedūrų neteisminio nagrinėjimo atveju atsiranda šio įstatymo 14 straipsnio 6 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6 punktuose ir 20 straipsnyje nustatytos pasekmės.
6. Jeigu šalys nesusitaria dėl bankroto procedūros taikymo arba jei kreditorių susirinkimas, vadovaudamasis šio įstatymo nustatyta tvarka, negali priimti nutarimo dėl reikalavimų patenkinimo sąlygų ir tvarkos, administratorius, kreditoriui (kreditoriams) raštu pareikalavus, pateikia teismui pareiškimą dėl įmonės bankroto bylos iškėlimo.

PENKTASIS SKIRSNIS

SKOLININKO, KREDITORIŲ IR TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ GYNIMAS, KAI YRA IŠKELTA BANKROTO BYLA

18 straipsnis. Disponavimas bankrutuojančios įmonės turtu

1. Nuo bankroto bylos iškėlimo dienos įmonės savininkas (savininkai), administracija neturi teisės sudaryti jokių sandorių, susijusių su vykdoma ūkine veikla, disponuoti įmonės turtu, nė vienas įmonės kreditorius neturi teisės perimti bankrutuojančiai įmonei priklausančio turto ir lėšų.
2. Teisė valdyti ir naudoti bankrutuojančios įmonės turtą ir lėšas bei jais disponuoti suteikiama tik administratoriui, kuris veikia vadovaudamasis teismo ir šio įstatymo suteiktomis teisėmis.

3. Asmenims, išsinuomojusiems, pasiskolinusiems, saugantiems arba kitais pagrindais naudojantiems ar valdantiems bankrutuojančios įmonės turtą, draudžiama sudaryti sandorius dėl šio turto nuo bankroto bylos iškėlimo dienos.

4. Visi sandoriai, sudaryti pažeidžiant šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatas, yra negaliojantys nuo jų sudarymo.

5. Ieškiniai dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir kiti administratoriaus reikalavimai bankrutuojančios įmonės skolininkams nagrinėjami įmonės bankroto bylą nagrinėjančiame teisme.

19 straipsnis. Ieškinių, pareikštų teismuose iki bankroto bylos iškėlimo, tenkinimas

1. Visos bylos, kuriose įmonei pareikšti turtiniai reikalavimai, tarp jų ir iš darbo santykių kylantys finansiniai reikalavimai, perduodamos bankroto bylą iškėlusiam teismui.

2. Bylose dėl turto išieškojimo iš kitų asmenų bankrutuojančios įmonės naudai atstovauja administratorius arba jo įgaliotas asmuo. Apie bylas, iškeltas iki bankroto bylos pradžios, įmonės savininkas arba administracijos vadovas privalo per 15 dienų nuo bankroto bylos iškėlimo pranešti teismui ir administratoriui. Įmonės savininkas arba administracijos vadovas per tą patį laikotarpį privalo pranešti teismui ir administratoriui apie baudžiamąsias bylas, jeigu jose pareikšti įmonės kreditorių civiliniai ieškiniai ir (arba) areštuotas įmonės turtas.

20 straipsnis. Mokėjimo terminai

Nuo bankroto bylos iškėlimo dienos laikoma, kad visi bankrutuojančios įmonės skolų mokėjimo terminai yra pasibaigę. Ši nuostata netenka galios įsiteisėjus teismo nutarčiai nutraukti bankroto bylą. Priėmus nutartį įmonei taikyti sanavimo procedūrą, skolų mokėjimo terminai nustatomi teismo patvirtintame įmonės sanavimo projekte.

21 straipsnis. Bankrutuojančios įmonės įsipareigojimų ir įsipareigojimų bankrutuojančiai įmonei vykdymas

1. Administratorius šio įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais gali vykdyti bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus iki bankroto bylos iškėlimo, arba įstatymų nustatyta tvarka reikalauti pripažinti juos negaliojančiais.

2. Apie bankrutuojančios įmonės priimtų iki bankroto bylos iškėlimo įsipareigojimų vykdymą (ar jų nevykdymą) administratorius turi pranešti suinteresuotiems asmenims.

3. Administratorius turi kreiptis į teismą dėl turto įkeitimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis, jeigu jos buvo sudarytos praėjus daugiau kaip 30 dienų po sutarties dėl paskolos gavimo sudarymo. Kai paskolos sutartyje yra nurodyta įkeičiamo turto aprašymas, įkainojimas ir buvimo vieta, įkeitimu užtikrinamos prievolės esmė, dydis ir įvykdymo terminas, administratorius neturi teisės kreiptis į teismą dėl turto įkeitimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942

4. Teismas, nustatęs, kad turto įkeitimo metu įmonė buvo nemoki, įkeitimo sutartį pripažįsta negaliojančia.

22 straipsnis. Areštuoto turto perdavimas

1. Teismo antstolis perduoda bankroto bylą nagrinėjančiam teismui įmonės turto, kuris iki įmonės bankroto bylos iškėlimo buvo areštuotas teismų ir kitų institucijų sprendimų vykdymui užtikrinti, bet neparduotas, arešto dokumentus ir praneša apie tai turto saugotojui. Kreditoriaus, pareiškusio ieškinį dėl šio turto, reikalavimai tenkinami šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, turtas buvo areštuotas baudžiamojoje byloje, visi arešto dokumentai perduodami bankroto bylą nagrinėjančiam teismui ir apie tai pranešama turto saugotojui.

3. Klausimus, susijusius su šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto turto areštu, sprendžia bankroto bylą nagrinėjantis teismas. Iki turto arešto panaikinimo paskirtas turto saugotojas turi visas su šio turto apsauga susijusias teises ir pareigas.

23 straipsnis. Darbo sutarties nutraukimas

Iškėlus įmonei bankroto bylą arba pradėjus įmonės bankroto procedūrą neteisminį vykdymą, administratorius turi teisę nutraukti darbo sutartį su įmonės darbuotojais, vadovaudamasis Darbo sutarties įstatymu. Nutraukti darbo sutartį Darbo sutarties įstatymo 29 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu galima su ne daugiau darbuotojų, negu jų skaičius pagal pareigybes yra patvirtintas teismo.

24 straipsnis. Tyčinis bankrotas

Jeigu įmonės bankroto bylą nagrinėjantis teismas nustato tyčinį bankrotą, administratorius privalo patikrinti bankrutuojančios įmonės sandorius, sudarytus per ne mažesnę kaip 3 metų laikotarpį, ir pareikšti ieškinius įmonės bankroto bylą nagrinėjančiame teisme dėl sandorių, priešingų įmonės interesams ir (arba) galėjusių turėti įtakos įmonės nemokumui, pripažinimo negaliojančiais.

25 straipsnis. Kreditorių teisės bankroto byloje

1. Iškėlus teisme bankroto bylą, kreditoriai turi teisę:
 - 1) per teismo nustatytą laikotarpį, ne trumpesnę kaip 15 dienų ir ne ilgesnę kaip du mėnesiai nuo bankroto bylos iškėlimo dienos, pareikšti savo finansinius reikalavimus ir perduoti juos administratoriui, taip pat nurodyti, kaip įmonė yra užtikrinusi prievolių įvykdymą;
 - 2) dalyvauti teismo, nagrinėjančio bankroto bylą, posėdžiuose, kreditorių susirinkimuose ir ginti savo reikalavimus;
 - 3) gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą.
2. Teismas turi teisę iki bankroto bylos nagrinėjimo pabaigos priimti kreditorių reikalavimus, kurie buvo pateikti pažeidus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą terminą, jeigu pavėlavimo priežastis pripažįsta svarbiomis.
3. Tais atvejais, kai bankroto bylą nagrinėjančiam teismui perduodami kreditoriaus civiliniai ieškiniai Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka, laikoma, kad šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyti terminai dėl perduotų ieškinių nepraleisti. Šie kreditorių ieškiniai bankroto bylą nagrinėjančiam teismui gali būti perduodami tik iki bankroto bylos nagrinėjimo pabaigos.
4. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 3 punktuose nurodytoms institucijoms bankroto bylose ir kreditorių susirinkimuose atstovauja jų įgalioti asmenys.

26 straipsnis. Kreditorių susirinkimo sušaukimas

1. Pirmasis kreditorių susirinkimas šaukiamas ne vėliau kaip per 15 dienų po termino, kuris yra nustatytas kreditoriams pateikti finansinius reikalavimus.
2. Iškėlus bankroto bylą, teisę sušaukti pirmąjį kreditorių susirinkimą turi teismas ar jo pavedimu administratorius.
3. Kitus kreditorių susirinkimus šaukia teismas, administratorius arba kreditorių susirinkimo pirmininkas. Reikalauti, kad būtų sušauktas kreditorių susirinkimas, turi teisę grupė kreditorių, kurių reikalavimų suma vertine išraiška sudaro ne mažiau kaip 10 procentų šio įstatymo nustatyta tvarka teismo patvirtintų visų kreditorių reikalavimų sumos.
4. Apie šaukiamus kreditorių susirinkimus dalyviams turi būti raštu pranešama ne vėliau kaip likus 10 dienų iki šių susirinkimų pradžios.
5. Kreditorių susirinkimui administratorius pateikia teismo išduotą pažymą, kurioje turi būti nurodyti patvirtinti kiekvieno kreditoriaus finansiniai reikalavimai.

6. Kreditorių susirinkimuose turi teisę dalyvauti bankrutuojančios įmonės savininkas arba jo atstovas, administratorius, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo atstovas, akcininkų, kuriems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 10 procentų akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcijų, atstovas. Teisę balsuoti turi tik kreditoriai.

27 straipsnis. Kreditorių susirinkimo teisės

Kreditorių susirinkimas turi teisę:

- 1) rinkti kreditorių susirinkimo pirmininką ir siūlyti jį tvirtinti teismui;
- 2) spręsti dėl kreditorių komiteto sudarymo, jį rinkti, keisti jo sudėtį, perduoti jam visas ar dalį kreditorių susirinkimo teisių;
- 3) nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų;
- 4) reikalauti, kad administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas, ir jas tvirtinti. Jei kreditorių susirinkimas administratoriaus ataskaitos nepatvirtina, ją gali tvirtinti teismas;
- 5) tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, taip pat ją keisti;
- 6) teikti teismui pasiūlymus dėl įmonės ūkinės veiklos apribojimų bei apribojimų disponuoti įmonės turtu nustatymo;
- 7) nustatyti administratoriui ir likvidacinės komisijos pirmininkui atlyginimus;
- 8) priimti nutarimą dėl taikos sutarties sudarymo;
- 9) siūlyti teismui tvirtinti įmonės sanavimo projektą ir šio projekto pakeitimus;
- 10) priimti nutarimą dėl įmonės sanavimo projekto;
- 11) kreiptis į teismą dėl administratoriaus, kreditorių susirinkimo pirmininko pakeitimo;
- 12) išrinkti asmenį pirmininkauti kreditorių susirinkimui, jeigu susirinkime nedalyvauja kreditorių susirinkimo pirmininkas;
- 13) siūlyti teismui taikyti įmonei likvidavimo procedūrą;
- 14) siūlyti teismui likvidacinės komisijos sudėtį;
- 15) priimti nutarimus, kuriuos bankroto procedūrų teismo nagrinėjimo atveju priima teismas, jeigu įmonėje bankroto procedūros vykdomos neteisimine tvarka;
- 16) spręsti kitus šio įstatymo kreditorių susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus.

28 straipsnis. Kreditorių susirinkimo nutarimų priėmimo tvarka

1. Kreditorių susirinkimo nutarimas laikomas priimtu, kai už jį atvirai balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos, išskyrus šio įstatymo nustatytas išimtis. Kreditorius turi teisę raštu pareikšti kreditorių susirinkimui savo nuomonę „už“ ar „prieš“ dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į kreditorių susirinkimo (taip pat ir pakartotinio susirinkimo) balsavimo rezultatus ir apie šiuos pranešimus turi būti paskelbta kreditorių susirinkimo metu.

2. Jeigu nutarimui priimti susirinkime balsų nepakako, administratorius per 15 dienų sušaukia pakartotinį kreditorių susirinkimą, kuris turi teisę priimti nutarimus tik pagal ankstesniojo susirinkimo darbotvarkę.

3. Pakartotiniame kreditorių susirinkime nutarimas laikomas priimtu, kai už jį atvirai balsavo kreditoriai, kurių teismo patvirtintų reikalavimų suma vertine išraiška sudaro daugiau kaip pusę visų susirinkime dalyvaujančių kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos.

4. Kreditorių susirinkimo nutarimai privalomi visiems kreditoriams. Tais atvejais, kai bankroto byla iškelta teisme, kreditorių susirinkimo pirmininkas apie priimtus nutarimus privalo ne vėliau kaip per 5 dienas nuo nutarimo priėmimo dienos raštu informuoti teismą.

29 straipsnis. Kreditorių komitetas

1. Kreditorių komitetą gali rinkti pirmasis arba kiti kreditorių susirinkimai. Kreditorių susirinkimo pirmininkas yra ir kreditorių komiteto pirmininkas. Kreditorių komiteto nariu turi būti bent vienas asmuo, kuris yra įgaliotas ginti iš darbo teisinių santykių kylančius finansinius

reikalavimus, jeigu jis atstovauja ne mažiau kaip 1/3 šių reikalavimų sumos. Kreditorių komitete turi būti ne mažiau kaip 5 nariai.

2. Kreditorių komitetas kontroliuoja bankroto procedūros eigą, administratoriaus veiklą, gina kreditorių interesus tarp kreditorių susirinkimų.

3. Kreditorių komiteto teises nustato kreditorių susirinkimas.

4. Kreditorių komiteto nutarimai yra teisėti, jeigu jo posėdžiuose dalyvauja daugiau kaip pusė narių. Kreditorių komitetas priima nutarimus paprasta balsų dauguma, o jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendžiamasis yra pirmininko balsas. Apie priimtus nutarimus kreditorių komitetas privalo kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka informuoti visus kreditorius ir ne vėliau kaip per 5 dienas nuo nutarimo priėmimo dienos raštu informuoti teismą, jeigu bankroto byla iškelta teisme.

30 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tvirtinimas

1. Kreditorių finansinius reikalavimus tvirtina teismas. Kreditorių sąrašas ir jų reikalavimai gali būti keičiami teismo nutartimi.

2. Kreditoriai turi teisę atsisakyti visų ar dalies savo reikalavimų. Reikalavimų atsisakymą kreditorius pateikia teismui raštu. Teismas reikalavimų atsisakymą priima nutartimi, atitinkamai sumažina kreditorių reikalavimų sumą ir išbraukia reikalavimų atsisakiusį kreditorių iš kreditorių sąrašo, jeigu jis atsisakė visų reikalavimų.

31 straipsnis. Bankroto bylos nutraukimas

Bankroto byla nutraukiama, kai:

- 1) visi kreditoriai atsisako savo reikalavimų ir teismas priima nutartį priimti atsisakymus;
- 2) bankrutuojanti įmonė tampa moki ir administratorius teismui pateikia dokumentus, įrodančius įmonės mokumo atkūrimą;
- 3) pasirašoma taikos sutartis ir teismas ją patvirtina;
- 4) baigta įmonę sanuoti pagal teismo patvirtintą sanavimo projektą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BANKRUTUOJANČIOS ĮMONĖS SANAVIMAS

32 straipsnis. Nutarties dėl įmonės sanavimo priėmimo tvarka

1. Įmonė gali būti sanuojama tik esant teismo patvirtintam sanavimo projektui. Įmonės sanuotoju gali būti vienas ar keli fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pateikę įmonės sanavimo garantijas.

2. Įmonės sanavimo projektą gali siūlyti sanuotojas (sanuotojai), kreditoriai, administratorius, savininkas (savininkai), įmonės valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti arba likviduoti, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjai, akcininkai, kuriems nuosavybės teise priklauso ne mažiau kaip 10 procentų akcijų (pajų).

3. Administratorius, gavęs sanavimo projektą, įstatymų ir (arba) įmonės steigimo dokumentuose nustatyta tvarka informuoja įmonės savininką, valdymo organą, kuris turi teisę priimti nutarimą įmonę reorganizuoti arba likviduoti, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėją ir sušaukia kreditorių susirinkimą.

4. Pareiškimą patvirtinti įmonės sanavimo projektą teismui teikia administratorius, kai yra kreditorių susirinkimo nutarimas pritarti įmonės sanavimo projektui ir sanuotojo (sanuotojų) pateiktos įmonės sanavimo garantijos.

5. Kreditorių susirinkimas pritaria bankrutuojančios įmonės sanavimo projektui, jeigu šis susirinkimas pripažįsta, kad įgyvendinus pateiktą projektą bus atkurtas įmonės mokumas. Pritarimui gauti reikia, kad už sanavimo projektą balsuotų kreditoriai, turintys ne mažiau kaip 2/3 visų kreditorių patvirtintų reikalavimų sumos.

6. Kreditorių reikalavimai bankrutuojančios įmonės sanavimo metu tenkinami šio įstatymo 41 straipsnyje nustatyta tvarka.

7. Teismas, patvirtinęs įmonės sanavimo projektą, priima nutartį dėl įmonės sanavimo.

8. Įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl įmonės sanavimo, administratorius per 5 dienas pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie sanuojamą bankrutuojančią įmonę, duomenis paskelbti „Valstybės žiniuose“, praneša raštu apie tai šią įmonę aptarnaujančioms kredito įstaigoms, turinčioms su įmone ryšių draudimo įmonėms, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjui ar jam atstovaujančiai institucijai, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra gavusi užsienio paskolą, kuriai suteikta valstybės garantija, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu sanuojama akcinė bendrovė, bei pateikia nutarimo nuorašą ir sanavimo projekto kopiją įmonę įregistravusiam Įmonių rejestro tvarkytojui.

9. Pakeitimus įmonės sanavimo projekte kreditorių susirinkimo teikimu tvirtina teismas priimdamas nutartį. Pakeitimų įmonės sanavimo projekte duomenis administratorius per 5 dienas nuo teismo nutarties įsiteisėjimo pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai paskelbti „Valstybės žiniuose“ ir praneša šio straipsnio 8 dalyje išvardytiems asmenims.

33 straipsnis. Įmonės sanavimo projektas

Įmonės sanavimo projekte turi būti nurodyta:

- 1) sanavimo objektas, tikslai ir sanavimo trukmė;
- 2) priemonės įmonės mokumui atkurti (ūkinės veiklos rūšies pakeitimas, techninės ir ekonominės priemonės, turto pardavimas, gamybos ir (arba) darbo organizavimo pakeitimai, kitos priemonės);
- 3) darbuotojų, kuriuos galima atleisti iš darbo dėl gamybos ir (arba) darbo organizavimo pakeitimų, skaičius;
- 4) turto dalis, numatoma panaudoti ūkinėje veikloje, ir parduodamo turto dalis;
- 5) objektai ir turtas, kurį numatoma parduoti;
- 6) kreditorių suteikiamos nuolaidos bankrutuojančiai įmonei (prievolių vykdymo terminų atidėjimas, skolų sumažinimas arba jų dovanojimas, mokesčių mokėjimo, įmokų atidėjimas arba jų sumažinimas);
- 7) kreditorių finansinių reikalavimų tenkinimo šaltiniai ir terminai;
- 8) įmonę sanuojantis asmuo, jo pareigos ir teisės;
- 9) kreditorių susirinkimo, kreditorių komiteto, kreditorių susirinkimo pirmininko teisės;
- 10) administratoriaus atsiskaitymo kreditorių susirinkimui tvarka;
- 11) turto paskirstymo savininkams po įmonės sanavimo tvarka;
- 12) sanuotojo (sanuotojų) turtinės ir neturtinės teisės po įmonės sanavimo, šių teisių įgijimo tvarka.

34 straipsnis. Įmonės sanavimo nutraukimas ir baigimas

1. Teismas kreditorių susirinkimo teikimu gali nutraukti įmonės sanavimą, jeigu visai ar iš dalies nevykdomas įmonės sanavimo projektas.

2. Baigus įmonę sanuoti pagal teismo patvirtintą projektą, administratorius:

1) parengia ir pateikia teismui įmonės sanavimo ataskaitą, kurioje yra privalomi duomenys apie parduotą ir likusį turtą bei jo savininkus, turto paskirstymą savininkams, pateikta informacija apie ūkinės veiklos rūšies pakeitimus, technines ir ekonomines priemones, gamybos ir darbo organizavimo pakeitimus, kitas priemones;

2) pateikia teismui tvirtinti įmonės turto dydį, nurodo jo savininkų teises, kiekvienam akcininkui (pajininkui) tenkanti akcijų skaičių (pajų dydį). Kartu su kitais dokumentais teismui pateikiamas kreditorių, kurių reikalavimai liko nepatenkinti, sąrašas su jų raštišku patvirtinimu, kad sanavimo projektas įgyvendintas;

3) pateikia Įmonių rejestro tvarkytojui registruojamų duomenų pakeitimus ir po to sanavimo projekte nustatyta tvarka perduoda turtą.

3. Administratoriui pateikus išrašą iš Įmonių rejestro ir turto perdavimo aktą, teismas priima nutartį įmonės bankroto bylą nutraukti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS TAIKOS SUTARTIS

35 straipsnis. Taikos sutarties sudarymas

1. Pasiūlymą sudaryti taikos sutartį gali pateikti kreditoriai, administratorius, įmonės savininkas, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjas, valdymo organas, kuris turi teisę priimti nutarimą reorganizuoti ar likviduoti įmonę.

2. Taikos sutartį pasirašo visi kreditoriai arba jų įgaliotas atstovas ir administratorius, gavęs įmonės savininko (savininkų), valdymo organo, kuris turi teisę priimti nutarimą reorganizuoti ar likviduoti įmonę, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo raštišką sutikimą.

3. Taikos sutartis gali būti sudaroma kiekvienoje bankroto procedūrų vykdymo stadijoje iki to laiko, kol teismas pripažįsta įmonę bankrutavusia.

36 straipsnis. Taikos sutarties turinys ir jos tvirtinimo tvarka

1. Taikos sutartyje turi būti nurodoma:

- 1) įmonei daromos nuolaidos ir finansiniai kreditorių reikalavimai;
- 2) įmonės įsipareigojimai;
- 3) reikalavimų patenkinimo būdai ir terminai;
- 4) įmonės atsakomybė už taikos sutarties nevykdymą.

2. Taikos sutartį tvirtina teismas.

3. Teismas netvirtina taikos sutarties, jeigu joje numatyti veiksmai prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams arba pažeidžia kieno nors teises ir įstatymų saugomus interesus.

4. Taikos sutartis įsigalioja įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl jos patvirtinimo.

5. Patvirtinus taikos sutartį, įmonės bankroto byla nutraukiama.

6. Bankroto procedūras nagrinėjant neteismine tvarka, taikos sutartis tvirtinama notariškai.

7. Taikos sutartis yra pagrindas pakeisti įmonės registruojamus duomenis įgyvendinus taikos sutartį.

8. Įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl taikos sutarties patvirtinimo, administratorius per 5 dienas apie tai praneša raštu šiai įmonei paslaugas teikiančioms kredito įstaigoms, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, valstybės, savivaldybės įmonės steigėjui, įmonę įregistravusiam rejestro tvarkytojui, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra gavusi užsienio paskolą, kuriai suteikta valstybės garantija, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu taikos sutartis sudaryta su akcine bendrove, perduoda duomenis apie įmonę ir duomenis paskelbti „Valstybės žiniuose“ Vyriausybės įgaliotai institucijai.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BANKRUTAVUSIOS ĮMONĖS LIKVIDAVIMAS

37 straipsnis. Įmonės pripažinimas bankrutavusia

1. Teismas, išnagrinėjęs bankroto bylą ir pripažinęs įmonę bankrutavusia, priima sprendimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto ir visiškai ar iš dalies patenkinti kiekvieno kreditoriaus reikalavimus iš lėšų, gautų pardavus likviduojamos įmonės turtą. Kreditorių reikalavimai tenkinami šio įstatymo 40 ir 41 straipsniuose nustatyta tvarka.

2. Jeigu per šešis mėnesius nuo įmonės bankroto bylos iškelimo nebuvo priimta nutartis dėl kitų bankroto procedūrų taikymo ir teismas šio termino nepratęsė, teismas pripažįsta įmonę bankrutavusia ir priima sprendimą įmonę likviduoti.

3. Teismas sprendime nurodo kiekvieno kreditoriaus patvirtintą finansinių reikalavimų sumą, likvidacinės komisijos ir jos pirmininko teises ir pareigas, likusio turto ir reikalavimo teisių perėmėją, kitus likvidavimo procedūrai vykdyti būtinus pavedimus ir nurodymus, suteikia likvidacinei komisijai įgaliojimus parduoti bankrutavusios įmonės turtą.

38 straipsnis. Bankrutavusios įmonės likvidavimas

1. Bankrutavusi įmonė gali būti išregistruota ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiais nuo teismo sprendimo pripažinti įmonę bankrutavusia įsiteisėjimo.

2. Įsiteisėjus teismo sprendimui bankrutavusią įmonę likviduoti, teismas kreditorių susirinkimo siūlymu patvirtina likvidacinę komisiją ir paskiria jos pirmininką. Likvidacinės komisijos pirmininku gali būti paskirtas įmonės administratorius. Likvidacinės komisijos pirmininkui keliami tie patys reikalavimai, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka keliami įmonės administratoriui. Į likvidacinę komisiją skiriami: įmonės administratorius, kreditoriai, tarp jų šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 3 punktuose nurodytų institucijų atstovai, savininkas ar savininkų atstovas, valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjo atstovai, įmonės valdymo organo, kuris turi teisę priimti nutarimą reorganizuoti įmonę ar ją likviduoti, įgalioti atstovai.

3. Teismas patvirtina likvidacinės komisijos darbo reglamentą ir nustato likvidacinės komisijos bei jos pirmininko keitimo ir likvidacinės komisijos pirmininko laikino pavadavimo tvarką.

4. Kreditorių susirinkimas įgalioja kreditorių susirinkimo pirmininką įmonės vardu sudaryti su likvidacinės komisijos pirmininku pavedimo sutartį.

5. Likvidacinės komisijos pirmininkas ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sprendimo paskelbti įmonę bankrutavusia įsiteisėjimo dienos privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai duomenis apie bankrutavusią įmonę ir duomenis paskelbti „Valstybės žiniuose“, pateikti dokumentus Įmonių rejestro tvarkytojui, pranešti apie priimtą sprendimą bankrutavusios įmonės savininkui (savininkams), valstybės arba savivaldybės įmonės steigėjui, įmonei paslaugas teikiančioms kredito įstaigoms, mokesčių, privalomojo socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo administratoriams, Finansų ministerijai, jeigu įmonė yra užsienio paskolos, kuriai suteikta valstybės garantija, gavėja, darbo biržai, taip pat Vertybinių popierių komisijai, jeigu likviduojama akcinė bendrovė.

6. Įsiteisėjus teismo sprendimui pripažinti įmonę bankrutavusia, įmonė įgyja likviduojamos dėl bankroto įmonės statusą.

7. Likvidacinė komisija:

1) inventorizuoja įmonės turtą ir jį perima iš administratoriaus, nustato turto pardavimo eiliškumą ir paveda likvidacinės komisijos pirmininkui šio įstatymo nustatyta tvarka organizuoti turto pardavimą ir jį parduoti;

2) vadovaudamasi šio įstatymo 41 straipsnyje nustatyta tvarka, nustato kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarką ir paveda likvidacinės komisijos pirmininkui atsiskaityti su kreditoriais.

8. Likvidacinės komisijos pirmininkas:

1) disponuoja įmonės turtu ir užtikrina jo apsaugą;

2) šio įstatymo nustatyta tvarka organizuoja turto pardavimą ir jį parduoda;

3) Darbo sutarties įstatymo nustatyta tvarka atleidžia darbuotojus iš darbo;

4) grąžina bankrutavusios įmonės savininkui (savininkams), valstybės ar savivaldybės įmonės steigėjui arba įmonės valdymo organui, turinčiam teisę priimti nutarimą reorganizuoti įmonę ar ją likviduoti, turtą, likusį atsiskaičius su kreditoriais;

5) pateikia teismui likvidacinį balansą ir likusio turto grąžinimo aktą;

6) perduoda duomenis apie likviduotą įmonę Vyriausybės įgaliotai institucijai.

9. Teismas, gavęs šio straipsnio 8 dalies 5 punkte nurodytus dokumentus, priima nutartį išregistruoti likviduotą dėl bankroto ūmonę.

10. Likvidacinės komisijos pirmininkas Lietuvos Respublikos įstatymų ir šio įstatymo nustatyta tvarka pateikia teismo nutartį išregistruoti įmonę ir kitus dokumentus Įmonių rejestro tvarkytojui. Įmonių rejestro tvarkytojas įmonę išregistruoja.

11. Likvidacinės komisijos ir jos pirmininko nutarimai ir veiksmai gali būti skundžiami teismui, kuris nagrinėjo įmonės bankroto bylą, Civilinio proceso kodekse nustatyta skundų padavimo vykdomosiose bylose tvarka.

DEVINTASIS SKIRSNIS

ĮMONIŲ TURTO PARDAVIMO IR KREDITORIŲ REIKALAVIMŲ TENKINIMO TVARKA BANKROTO PROCEDŪRŲ METU

39 straipsnis. Turto pardavimas

1. Bankrutuojančios ir bankrutavusios įmonės turtas ir reikalavimo teisės pagal įmonės skolininkų prievolės bankrutuojančiai ar bankrutavusiai įmonei įvertinamos ir parduodamos viešose varžytynėse Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Kaip panaudoti varžytynėse neparduotą turtą, sprendžia kreditoriai, kurių reikalavimams tenkinti neužteko lėšų.

3. Kitų bendrovių akcijos ir kiti vertybiniai popieriai, kuriuos turi bankrutuojanti ar bankrutavusi įmonė, parduodami vertybinių popierių apyvartą reguliuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Įkeistas turtas parduodamas šio įstatymo nustatyta tvarka, pranešus apie tai įkaito turėtojiui.

40 straipsnis. Atlyginimas įkaito turėtojiui

Įkaito turėtojiui atlyginama iš lėšų, gautų pardavus įkeistą įmonės turtą. Šių lėšų likutis skiriamas kreditorių reikalavimams tenkinti 41 straipsnyje nustatyta tvarka.

41 straipsnis. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė ir tvarka

1. Pirmąją eilę yra tenkinami darbuotojų reikalavimai, kylantys iš darbo santykių, reikalavimai atlyginti žalą dėl suluošinimo ar kitokio kūno sužalojimo, susirgimo profesine liga arba žuvus nuo nelaimingo atsitikimo darbe, fizinių asmenų reikalavimai apmokėti už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją, taip pat Fondo bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti reikalavimai bei Fondo fizinių asmenų reikalavimams apmokėti už bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių supirktą perdirbti žemės ūkio produkciją reikalavimai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942

2. Antrąją eilę yra tenkinami reikalavimai dėl mokesčių ir kitų mokėjimų į biudžetą bei privalomojo valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų; dėl užsienio paskolų, kurioms suteikta valstybės ar Vyriausybės garantija.

3. Trečiąją eilę yra tenkinami visi kiti kreditorių reikalavimai.

4. Kiekvienos paskesnės eilės kreditorių (išieškotojų) reikalavimai tenkinami po to, kai visiškai patenkinti pirmesnės eilės kreditorių (išieškotojų) reikalavimai. Jeigu neužtenka lėšų visiškai patenkinti visus vienos eilės reikalavimus, šie reikalavimai tenkinami proporcingai pagal priklausančią kiekvienam kreditoriui (išieškotojui) sumą.

5. Bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojų reikalavimams, kylantiems iš darbo santykių, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, tenkinti Vyriausybė įsteigia fondą. Šiam fondui suformuoti gali būti naudojama dalis lėšų, gautų už privatizuotą valstybės turtą.

6. Fizinių asmenų reikalavimams apmokėti už bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių supirktą perdirbti žemės ūkio produkciją Vyriausybė įsteigia fondą. Šiam fondui suformuoti naudojamos lėšos iš Kaimo rėmimo fondo ir(ar) dalis lėšų, gautų už privatizuotą valstybės turtą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942

42 straipsnis. Administravimo išlaidos

1. Administravimo išlaidų sąmatą tvirtina bei keičia kreditorių susirinkimas.
2. Administratoriui arba likvidacinei komisijai ir kreditorių susirinkimui nutarus, administravimo išlaidoms padengti gali būti skiriama iki 8 procentų išreikalautų iš įmonės skolininkų lėšų ir pajamų, gautų pardavus bankrutuojančios įmonės turtą. Administravimo išlaidoms nustatytos dalies mokėjimo tvarką nustato kreditorių susirinkimas.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOJI DALIS

43 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (Žin., 1992, Nr. [29-843](#); 1993, Nr. [52-999](#); 1994, Nr. [43-774](#), Nr. [101-2020](#); 1995, Nr. [106-2352](#), Nr. [107-2396](#); 1996, Nr. [43-1045](#), Nr. [116-2700](#)) galioja ir reglamentuoja bankroto procedūrų vykdymą tik toms įmonėms, kurių bankroto bylos iškeltos arba neteisminis bankroto procesas pradėtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.
3. Šio įstatymo nustatyta tvarka nagrinėjamos bankroto bylos ir tų įmonių, kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtas neteisminis bankroto procedūros nagrinėjimas, tačiau kreditorių susirinkimo nutarimu tokios bylos perduodamos nagrinėti teismui įsigaliojus šiam įstatymui.
4. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato:
 - 1) duomenų apie įmonės nemokumą, bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės ūkinę finansinę būklę ir bankroto procedūras pateikimo ir skelbimo tvarką;
 - 2) valstybės institucijų įgaliotų asmenų atstovavimo bankroto procedūrose tvarką;
 - 3) bankrutuojančios ar bankrutavusios įmonės turto pardavimo varžytynėse tvarką, suderintą su šio įstatymo ir Civilinio proceso kodekso atitinkamomis nuostatomis;
 - 4) teisės teikti bankroto administravimo paslaugas fiziniams ir juridiniams asmenims suteikimo tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-942](#), 1998-11-26, Žin., 1998, Nr. 109-2996 (1998-12-11), i. k. 0981010ISTAVIII-942
Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 3, 21, 41 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

